

Vsedejo se za pripravno mizo
 Lačni Turci, kakor lačni volki,
 Ter začnejo z nohti plen svoj trgat.
 Prvi zgrabi Smail-aga,
 Bavk za njim, za Bavkom drugi Turci
 V lepem redu volkov na planini.
 Belega tud kruha prinesejo,
 Vsakemu tud mero žganja,
 Ter se s kruhom krepijo in mesom
 Zalivaje si s pijačo žgano.

Ko je aga lakoto pregnal si,
 In si srd pomnožil z drugim srdom, *)
 Plane zopet kakor plamen živi:
 „Oj sramota takemu junaku
 Zbirat' harač, harača ne zbrati;
 Sul'co vreči, cilja ne zadeti,
 Celó slepiti Turke mesto raje,
 Da kristjan se posmehuje.“
 Plane aga, kakor plamen živi,
 Vpije hlapcem: „Glej mesa zadosti;
 Vrz'te raji oglodane kosti.
 Vrz'te kosti, spravite pečenko;
 Da gotovo bo, ko vas zakličem!“
 Aga reče; se pod šotor šeče. —
 Hlapci šli na delo so večerno,
 Veselice si pripravljat
 Suhe slame, trdega konopca,
 Ž njo kadit neubogljivo rajo;
 Z glavo k zemlji z nogama na kviško
 Obešeno lipovi na veji;
 Ž njo kadili, in zlato vabili
 Z raje bodo, ki še kruha nima.
 Kaj bo raja? Kaj bo raja tužna?
 Zemlja trda je, nebo visoko;
 Z solznim srcem grozno orodje gleda
 S solznim srcem, al oko je suho. —

Ko priprav'li so se hlapci,
 Srce jim dočakati ne more;
 Najbolj leta Čor-Safer **) nemirno;
 Dok zakliče aga-Čengić:
 „Brž na noge z lipovim kristjanom,
 Obesite lipi ga na vejo!“
 (Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Koroškega 21. apr. (*Shod koroških Slovencev; železnica.*) Velikonočni pondeljek se je v Bistrici poleg Pliberka kakih 200 slovenskih rodoljubov sešlo pri narodnem županu gosp. Krautu. Posvetovali so se, kako naj bi se vèdli koroški Slovenci gledé na novi politični stan cislajtanski. Bilo je mnogo narodnih duhovnov v posvètu, med njimi prečastiti gosp. Andrej Einspieler, ki si je največ za to prizadeval, da se je napravil ta shod. Pomenki bili so jako živahni. Kakor se za trdno pričakuje, bode novo ministerstvo razpustilo sedanje deželne zборе in razpisalo nove volitve poslancev, al Schmerlingov volilni red je grozna krivica slovenskemu narodu na Koroškem, kterege je tretji del med prebivalci koroškimi. Zato je bilo za prvo potrebno spoznano, da se predrugeači krivični volilni red, ki zлага volilne okraje povsod tako, da slovenske volilce zadušijo nemški! To se mora predrugeačiti, da se odpravi Schmerlingovo hudodelstvo, — potem pa treba, da se na vso moč dela na to, da pridejo vsaj nekteri Slovenci v deželni zbor, kateri zdaj ne enega Slovenca nima! — Druga imenitnejša točka razprav je bila: po-

ganjati se za federalistično presnovo Cislajtanije, al ker dandanes še nikakoršne nade ni, da bi se zedinile slovenske dežele, treba je zahtevati popolno samoupravo (avtonomijo) za Slovence vsakoršne dežele — tedaj to isto, kar je zahtevala národna večina v resoluciji poslednjega kranjskega deželnega zbora. — Sklenjeno je bilo tudi to, da se o binkošnih tabor napravi na Koroškem; osnovo naj politično društvo „Trdnjava“ vzame v roke. — Zadnji čas je res, da koroški Slovenci stopimo zopet na oder javne politike, če tudi s tem hudo razdražimo gnjezdo nemškutarskih sršenov, kterege smo se predolgo bali in tako še ob to prišli, da ne enega narodnjaka nimamo v zastopu deželnem. — Mnogi trgovci Vélikovški se potezajo za železnico „Brückl-Kühnsdorf“ čez Kapljo in Jezerski Vrh na Ljubljano; dobro bi bilo, da bi jih ljubljanska trgovska zbornica podpirala v tej, za obe deželi koristni napravi.

Iz Trsta 22. apr. D. — Tudi pri nas neče prava spomlad biti; griči so še zeló rumeni, drevje le po sili brstje poganja, in mrzla burja vsaki dan svojo moč skazuje. Boječi pričakujemo, kaj bode iz tega. — Vseh okoličanov želja je, da bi se letos tukaj blizo Trsta tabor napravil, kajti tabor je studenec, iz kterege se ljudstvo napaja národne zavesti. Gotovo bi tabor pri nas veliko število starokopitnežev obrnil na pravi pot, da ne bi ovir delali mladini, kar prav očitno kažejo takrat, ko se nabirajo glediščini igralci za kako čitalnično igro; vsaj se dekleta in fantje mnogokrat sklicujejo na očetovo žuganje. Le naprej na obalah Adrije! da omolkne oni norčavi in predrzni krič: „deutsch bis zur Adrija!“ Tukajšnja laška stranka se čedalje bolj nam Slovincem bliža. Dobro! al uklanjali se jej mi ne bomo na naši zemlji; mi zahtevamo spoštovanje in čislanje svetih nam narodnih pravic. — Kakor so „Novice“ že povedale, je prišel 1. snopič „Zgodovine Trsta in njegove okolice“ že na svitlo. Tudi mi jo prav gorko vsakemu Slovincu priporočamo, kajti s tehtnimi dokazi, kdo da je prvi tu stanoval: ali Lah ali Slovenec, spričuje, da zahteve Slovencev so upravičene. — V Vodnjani blizo Pulja se je isto pri procesiji godilo, kakor v Kopru. — To je „liberalna“ laška kultura, ktere se Bog usmili! — Zopet snujemo tū v Trstu delalsko društvo; hočemo pa tudi tržaški Primorci združeni z Istrijani, Pivčani in Krašovci tabor napraviti blizo Sežane; kdaj in kje, to naznanim prihodnjič. Narod na Primorskem se neizmerno zavéda, zato: naprej Slovenci zedinjeni!

Iz Vipave. (*Priprave za tabor.*) Mi Vipavci ne bi radi ostali letos brez tabora. Mislimo tedaj, ako nam naš namen po sreči izide, ga napraviti 29. dne junija, to je, na praznik sv. Petra in Pavla. Kedar bo stvar gotova, prejmete drage nam „Novice“ brž sporočilo.

Iz Ribnice. (*Čitalnico našo*) smo velikonočni pondeljek slovesno odprli. Glasno gromenje možnarjev in obilne množice ljudstva, ki so stale tu pa tam v živahnem pomenku, so oznanovale, da se ima v Ribnici danes kaj izvanrednega goditi. In res! vršila se je neka posebna slovesnost: Ribničanje smo ustanovili čitalnico, ki šteje že nad 100 udov, in danes smo jo kar se dá veselo in praznično odprli. Izmed povabljenih so nas razveselili s svojo nazočnostjo slovenska poslanca g. dr. Razlag, g. Luka Svetec in naš rojak g. prof. A. Lésar, kajti prihod ob dveh popoldne so napovedali trije možnarji. Iz okolice je prišlo posebno veliko družbenikov „bralnega društva“ iz Sodražice s predsednikom vred, nekoliko iz Kočevja in sploh iz obližja. *) Začela se je

*) Z žganjem.

**) Čor-Safer = slepec Safer.

*) Dopis, ki nam je še le danes došel iz Sodražice o tej slovesni besedi, priobčimo drugi pot. Vred.

svečanost ob 7. uri zvečer v prav okusno okinčani dvorani. Po govoru gosp. predsednika A. Zorc-a, ki je kazal na to, koliko dobička bo donášala čitalnica Ribničanom, ako jo bodo zdatno podpirali in marljivo obiskovali, izrekel Njih veličanstvu cesarju srčen „živio“, ki je trikratno odmeval po dvorani iz kacic 300 grl in vpeljal prečastite goste iz Ljubljane, so se prebrala raznotera pozdravila in telegrami, potem pa so se vrstili zaporedoma govori, deklamacije in petje. Gosp. dr. Razlag — ki je Ribničane s svojo osebo in gladko, prijazno besedo popolnoma očaral — je povdarjal koristen namen čitalnic in Ribničane nagovarjal, naj se z vsemi močmi poprimejo sadjereje, za katero je tukajšnji kraj kakor nalašč vstvarjen. Gosp. L. Svetec, v kterega stavijo Ribničanje vedno svoje najtrdnjše zaupanje, je govoril o čitalnici, kot ognjišču narodne zavesti, zbirališču vseh stanov in razveseljevalnic. Gosp. Lésar je nasrčaval svoje rojake, naj še se z večim veseljem lotijo kmetijstva, in z žalostjo omenil, koliko svetá leži še mrtvega in pustega, ki bi jim po skrbnem obdelovanji v malo letih prinašalo stoternega sadú. Vsi ti govori so bili z grmečimi živio-klici sprejeti. Mnogo veselja in smeha je izbudil šaljiv govor „Ribničanje in vino“, mnogo pohvale razne deklamacije. Med govori in deklamacijami se je pa razlegalo po dvorani prekrasno petje izurjenih ribniških dijakov („Naprej“, „Slov. dežela“, „Moj dom“, „Večerna“ (Tiha luna) in vrlih domačih kmečkih pevcev („Hej rojaki“, „Solnce se je skrilo“ itd.), z eno besedo, vse se je vršilo v najlepšem redu, z največo naudušenostjo; le preurno so potekle 3 ure, ktere je trajala veselica. — Se vé da s tem radosti ni bilo še konec. Pri skupni večerji je zopet sledila napitnica za napitnico, pesmica za pesmico; govorili so tudi kmetje — posebno odlikoval se je nek kmečki fant s svojim govorom in deklamacijo lastnih šaljivih pesem — in pozno v noč in dan so še doneli živio-klici po celi predramljeni dolinici. — Sklenem s srčno zahvalo v imenu vseh ribniških Slovencev preč. gg. gostom iz bele Ljubljane, ki so k naši veselici s svojimi tehtnimi govori največ pripomogli zagotovljaje jih, da so vtisnili v srcih vseh Ribničanov neizbrisljiv spominek, s srčno zahvalo za domačo reč vrlo-vnetim Sodražanom in sploh vsem, ki so se vdeležili naše slovesnosti; in z gorečo željo, da bi naša čitalnica materijalno in duševno vsestransko podpirana naglo vzrastla, postala jaka in vitka deklica, krepka in močna žena, tršata, čvrsta, neporušljiva starka korist in blagor z radodarno roko deleča vsem, ki se zbirajo v njenem krilu. Z Bogom!

Ribničan.

Iz Ljubljane. — Prihodnjo sredo — tedaj danes teden — je véliki zbor družbe kmetijske v Ljubljani. Ker je, kakor slišimo, že od več strani odboru napovedano, da pridejo kmetijska orodja, mašine, pridelki itd. ta dan v razstavo, zato se tedaj pričakovati more, da pride tudi veliko udov družbe kmetijske v zbor. Želeti je, da pridejo tudi kmetje, ki niso udje družbini, kajti taki zbori in take razstave so očitni in vsacemu odprti. — Kakor so „Novice“ že povedale, sta zbor in razstava na vrtu družbinem na spodnjih Poljanah, kjer je tudi kovaška in živinozdravniška šola. Začetek zborovanja je ob 9. uri dopoldne.

— (*Dolgo pričakovani ameriški krompir*) je včeraj došel v Ljubljano. Naj tedaj naročniki brž pridejo po-nj na vrt kmetijske družbe na spodnje Poljane.

Odbor družbe kmetijske.

— (*Komisija za povzdigo konjereje*) po enacih pravilih kakor v družih deželah ustanovljena tudi na Kranjskem, je imela prvo svojo sejo 20. dne t. m. Tej komisiji, ki ima v svojih rokah vsa opravila, ktera zadevajo zboljšanje konjske reje, in ktera bodemo drugi

pot obširnejše naznanili našim gospodarjem, predsednik je baron Mihael Angelo Zois, drugi udje te komisije pa so: vitez Leopold Höffern, c. kr. vladni svetovalec, Ernest Schwarzel, c. k. major in komandant ces. žebcarstva v Gradcu, profesor dr. Jan. Bleiweis, dr. Razlag kot zastopnik deželnega odbora, in Jož. Seunig, zastopnik kmetijske družbe kranjske. — Predsednik pred vsem pozdravlja komisijo, ki se je osnovala v smislu organskih določeb c. k. ministerstva kmetijstva od 10. januarja letošnjega leta, in izreče, da z današnjim dnevom je komisija ustanovljena. Potem naznanja vladni zastopnik, da predlogi, ki jih je deželna vlada o zadevah konjereje predložila ministerstvu kmetijstva, niso še rešeni; dr. Bleiweis stavi potem nujni predlog, naj se ministerstvo prosi, da kmalu reši te predloge, med kterimi so nekteri jako važni. Predlog ta se sprejme enoglasno. — Major Schwarzel razlaga potem nektore naredbe na Štajarskem, ki bi utegnile tudi za krajnsko deželo važne biti, na priliko, da se cesarski žebci dajo zanesljivim gospodarjem na deželo, da jih prevzamejo v svojo skrb in jih spuščajo po predpisu; za to oskrbovanje dobijo od vlade do 80 gld. na leto plačila in smejo po 3 gld. za vsako kobilo spuščine jemati; čez 10 let ostane žebec lastnina gospodarjeva. Dalje je omenil, da komisija bode morala vrediti šta cije cesarskih žebcev po deželi tako, da se težki žebci čem manj je mogoče mešajo z lahki. — Predsednik je omenil potrebo, da se bukvice izdadó v slovenskem jeziku, ktere prav po domače podučijo gospodarje v reji konjski in se brezplačno razdelijo po deželi; ko je odbornik Seunig omenil, da družba kmetijska namerava izdati tako knjigo, obsegajočo reje vse domače živine in da bode naprosila dr. Bleiweisa, naj spiše tako knjižico, je komisija enoglasno sklenila prošnjo do c. kr. ministerstva kmetijstva za denarno podporo, da se natisne nekoliko več iztisov onega dela te knjige, ktera uči umno konjerejo. — Odbornik Seunig predlaga potem, naj komisija ministerstvu kmetijstva obžalovanje izreče, da kranjska dežela v veliki komisiji dunajski 6. dne t. m. ni bila zastopana. Predlog se enoglasno sprejme. — To so bile važnejše obravnave prve seje. Ker je ta komisija deželi zeló važna, bodo „Novice“ poročale tudi razprave prihodnjih sej.

— (*Iz učiteljskega življenja.*) Minulo je že deset let, kar se je pod marljivim vodstvom deželnega šolskega nadzornika g. dr. Fr. Močnika ustanovilo društvo v pomoč vdovam in sirotam ljudskih učiteljev na Kranjskem; toda ves ta dolgi čas nismo od tega koristnega društva nič kaj slišali, in še celó učiteljem je bila ta naprava sem pa tje neznana. Vsa javna društva po vsem svetu se vendar več ali manj zglašajo in kažejo svoje gospodarstvo, a tukaj ni bilo tako. Udovsko društvo imel je pod svojim krilom mož, od kterega so družniki morali verovati, da je „nezmotljiv“. Gospod korar Juri Zavašnik je bil temu društvu prvomestnik, blagajnik, svetovalec in tudi največ samodržni delilec milosti, ki so jih učiteljeve udove in sirote pri njem iskale. Učitelji so mislili: „to mora tako biti“, in puščali so društvo in njegove koristi v nemar. Mnogo udov in dobrotnikov tega društva je zaostajalo z doneski, in društvo je žalostno hiralo, akoravno (se vé da) se je društven zaklad množil sam po sebi. Učiteljsko društvo za Kranjsko, ki se je pred letom ustanovilo, predrznilo se je vendar vprašati, kaj je z udovskim društvom in z denarjem, ki je zložen z marsikterim soldom učiteljskih žuljev. Učiteljsko društvo je pa s tem vprašanjem zeló razdražilo sršenovo gnjezdo pod Zavašnikovo streho; grozenje, maščevanje, natolcevanje itd. letelo je iz gnjezda na ude

učiteljskega društva, ki so se predrznili govoriti o tem, do česa imajo po pravilih pravico. Odbor učiteljskega društva se vendar ni preveč bal gosp. Zavašnikovih sršenov, ter je še dalje drezal v gnjezdo in saj toliko opravil, da se je v 6., id est, šestih letih vendar enkrat sklical občni zbor vdovskega društva, kateri je bil letošnjo velikonočno sredo. Gosp. Zavašnik ni sicer predsedoval temu zboru, a prišel je vendar zraven kakor „strah med vrabce“. Prav s prijazno besedo je učiteljem dokazoval, kam bi zabredli, ako bi vdovsko društvo kaj predrugačili in še celó v svoje gospodarstvo vzeli. On tedaj nasvetuje, da naj se gospodarstvo tega društva izroči vladi, in ker se nadja, da tudi on pride v dež. šolsko svetovalstvo, ga hoče, kakor do sedaj še za naprej imeti pod svojim varstvom. Zbor pa, vedé, da je deželna vlada celó gospodarstvo vseh ustanov (štifteng) izročila deželnemu odboru, v večini ni bil zadovoljen s to preprijazno ponudbo, in je sklenil, da hoče račune o društvenem premoženju pregledati, ter sprejme načrt novih društvenih pravil, ktera se bodo vladi v potrjenje predložila, in potem bode volitev novega odbora. Ko gosp. korar Jurij Zavašnik vidi, da se za njegov predlog zbor nič ne meni, vzame klobuk in zapusti „nehvaležno ljudstvo“. Sršenovo gnjezdo je tedaj razdjano; gosp. Zavašniku pa bi svetovali, da naj sebi malo manj, drugim pa malo več zaupa!

Zopet imamo žalostno dogodbo naznaniti bralcem svojim. Gospod

dr. Henrik Costa,

oče našega občespoštovanega dežel. poslanca gosp. dr. Etbina Costa, je 21. dan t. m. po kratki bolezní v 74. letu svoje starosti umrl. Rajniki je bil vodja c. k. colstva v pokoji, v kterega se je podal pred nekoliko leti, poslavljen od cesarja z redom Franc-Jožefovim, za mnogoletno zvesto oskrbovanje svojega opravilstva v cesarski službi in za mnogostransko vspešno delovanje na korist domovini in državi. Ako se ozremo na delovanje njegovo pri ustanovljenju domačih družeb, vzlasti filharmonične in zgodovinske, in pregledamo, koliko izvrstnega je spisal v posamesnih knjigah in časnikih, in da že tudi v visoki starosti je še zmirom delal z mladostno iskrenostjo, moremo reči, da ga kranjska dežela po pravici šteje med najmarljiviše sinove svoje. Bil je najstarejši ud družbe kmetijske (od l. 1823.) Sijajni pogreb njegov je kazal, koliko spoštovanje je vžival rajniki. Pred sprevodom mu je žalostinko pel filharmonični pevski zbor pred hišo, na grobu pa pevski zbor čitalničin. Naj v miru počiva!

— (*Katoliško društvo*) napravi v nedeljo 1. maja, ki je prvi dan meseca Matere Božje, izhod v cerkev na Rožnik, kjer bode ob pol osmih pridiga, potem pa sv. maša.

— (*Letošnje procesije sv. Marka*) se niso udeležili več študentje gimnazije in realke, kakor je bila dozdaj starodavna navada. To je zopet nov cvet nove ère!

— (*Spomini na lanski Vižmarski tabor.*) Od tada-njega okrajnega glavarja Pajka se je pripovedovalo, da je, razun sebe, 19 prežúnov poslal na Vižmarski tabor, da skrbijo za red na taboru (kar pa je čisto nepotrebno bilo, ker je društvo „Slovenije“ samo odgovornost za to na-se vzelo) in da mu ovadijo, ako bi kak taborit kaj „pregrešnega“ govoril in storil. Tako je šla govornica med ljudmi; ali je bilo Pajkovih poslancev 19, 9 ali 29, tega ne vemo, ker nam njegove mreže niso bile znane in se tudi nikoli nismo brigali za-nje; pri konečni očitni

obravnavi 14. dne t. m., katero je milosrčni g. Pajk na glavo nakopal g. L— v Ljubljani, se je po vprašanji predsednikovem pokazalo, da samo okoli edinega L— bila sta dva Pajkova „varha“, ki sta prisegla, da je L— na taboru rekel: „bomo šli v Ljubljano nemškutarje podušit“. Kdor zdravo pamet mirnega L— pozná, bi lahko veliko stavil na to, da kaj tacega ni govoril, česar vsled priseženih prič tudi nihče okoli njega ni slišal, vendar sta dva prežúna v prvem zaslišanji prisegla, da je govoril te besede, zarad kterih ga je Pajk tožil pregreška zoper javni mir in red. Ko je prišel sodnji dan, je en prežún še v drugič na to prisegel, drugi pa ni hotel v drugič priseči, rekši, da se vendar ne spominja, da je zatoženec tako govoril. In ker je tedaj samo ena priča ostala, vse druge priče pa niso nič tacega slišale, ga je sodnija za nedolžnega spoznala. — Pustivši vse drugo na stran vprašamo le: kaj pomeni dandanes še prisega, nekdanj sveta reč ljudem? Ali ni to strašna demoralizacija? Ako bi bil služabnik še v drugič prisegel tako kakor prvokrat, obsodila bi bila sodnija g. L—, in to po nedolžnem, kakor je končna sodniška obravnava razodela. Služabnika F. pa bi vendar vprašali: kako da je enkrat, ko je g. Pajk še bil njegov službini gospod, prisegel, — v drugo pri konečni obravnavi pa ne? Ali mu je morebiti postni čas — čas spovedi in pokore — zdramil vest, da je odstopil od prve prisege? To je veselo na eno stran, žalostno pa na drugi, da celó gospóskini služabniki s prisego delajo kakor sv— z m—! — Ker že o prisegi govorimo, naj omenimo še prisege gospé Viktorije Schreyeve, 29. decembra t. l., ki je šla g. K— iz Pl. štacune k sodniji tožit, da je nekemu kmetu rekel — kar nobena druga živa duša ni slišala — da „bomo vse nemškutarje zagiftali“, in je na to prisegla. Strašno se je pri konečni obravnavi žlahna gospá realkinega ravnatelja repenčila zarad tega, da jej je zatoženec v obraz očital, da ga je ovadila le iz togote zato, ker jo je večkrat tirjal, naj plača dolgove v štacuni, — al vse jej ni nič pomagalo; sodnija je vkljub njeni prisegi ovadenega g. K. nedolžnega spoznala. Ovaditi koga, se vé, da je lože, kakor — plačati dolgove!

— (*Poberki iz nemških in slovenskih časnikov.*) Res srečni so taki ljudje, ki pod milim Bogom nimajo nobenega družega dela kakor pisariti po časnikih, še posebno srečni pa so taki, ki si domišljujejo, da je večina bralcev res tako brez pameti, da verjame, kar napišejo. Starodaven je nemški pregovor: „er lügt wie gedruckt“ (laže se kakor da bi iz bukev bral); al ta pregovor je še le dandanes prav resničen, ko nemški in nekteri slovenski časniki čenčajo, da se megla dela, iz laži pa, ki jo je eden izlegel, delajo drugi kar naravnost kapital in to zmiraj le zoper kranjske „klerikalne prvake“. Zmirom ena godba! Pretekli teden je vrag vedi kdo v „Tagespošto“ prinesel štajarski „Erbhuldigungsherzogshut“ in neki „Jungslavene“ s podpisom je ta ubogi „klobuk“ bacnil na Kranjsko, čes, da le dr. Bleiweis ali dr. Costa sta mogla ta „klobuk“ na svet spraviti, in hajd! slovensk časnik se vsede na limanice in maltretira ta „klobuk“ in „kranjske klobučarje“. Da bi taki pisarji le malo mislili, na prvi hip bi jo bili mogli uganiti, da oni „kranjski prvaki“, kterim kukavice podtikujejo jajce „nezedinjene Slovenije“, še za ta „klobuk“ ne marajo ne! Mi tedaj ta „klobuk“ pošiljamo v Maribor nazaj, naj ga odrajtajo v Gradec „Tagespošti“, da ga dá v Joaneum. Kar isti „Jungslavene“ v „Tagespošti“ zarad novih volitev piše, se je „Tagblattu“ in še „Laibacherici“ tako prileglo, da radostna kličeta: „hoch die Jungslavenen“! Pa imata tudi prav, kajti noben nemškutar ne želi si boljšega programa kakor je ta „Mladoslavenca“: „1) sloga z Nemci,

2) slovenskega Štajarja ne odtrgati od nemškega, 3) liberal v cerkvi in šoli.“ Če za tem programom štajarskega „mladoslovenca“ gredo štajarski možje pri volitvah, ni jim treba nobenih svojih kandidatov, kar zgrabijo naj po unih! Zares! ko bi trezni naš narod na Štajarskem, Kranjskem in vsem ostalim Slovenskem bral te zmešnjave, strah bi nas bilo, da se sam zmeša. — Ker že o programih govorimo, naj omenimo še „Tagblattovega“ kurjozuma, da hrepeni po programu kranjskih narodnjakov. Naj Klunov subvencijski list bere zapisnike kranjskega deželnega zbora, pa bo našel njih program; saj mu preseda že več let.

— (Poslednja beseda v čitalnici zimske sêzone) v nedeljo je bila jako prijetna. Predsednik dr. Janez Bleiweis nam je v kratkih črticah pred oči postavil 9letno življenje in delovanje čitalnice ljubljanske, in prijetne a vmes tudi mile spomine izbujal, ki niso bili brez koščeka nauka. V petji se je posebno odlikoval gosp. Meden in gosp. Kuralt, kterege je pevski zbor, danes v hvalevrednem obilem številu zbrani, tako izvrstno podpiral v Vogelnovem zboru „Cigani“, da dobro-klicev ni bilo ne konca ne kraja. Besedo je sklenil ples tako živahen kakor o pustu.

— (Prvi letošnji izlet Sokolov) odločen je za 15. dan meseca maja, in sicer tje, kamor je bil lani namenjen, od ljubljanskega magistrata in deželne vlade prepovedani prvi izlet, namreč čez Dol v Dolsko.

— (Poslednji zimski večerni shod Sokolov) bode v soboto 30. dan t. m. v čitalnični restavraciji.

— (Dramatično društvo) napravi svojo zadnjo predstavo v nedeljo 1. maja v deželnem gledališči. Igrala se bode igra „Domači prepir“, ki na javnem odru še ni bila igrana; v zanimivi francoski veseloigri „Pot skozi okno“ nastopi prvokrat na slovenskem gledališči gospodičina Balsova. Opereta „Pijerot in Vijoleta“, še v najboljem spominu od zadnjic, pomnožena je z vlogo, ktero poje gospodičina pl. Neugebauerjeva. Gledé na mični program in na to, da dalje časa zopet ne bo slovenskih predstav, nadejamo se prav obilnega obiska.

— (Zahvala.) Vsem gospodičinam in gospodom čestitega dramatičnega društva se srčno zahvaljujem za njihovo podporo pri moji beneficiji, vzlasti pa še pevodju g. Ant. Förster-ju za vodstvo operete in pa g.

Jos. Noli-ju, tajniku dram. društva, za prevod šaloigre „pri glasoviru“ in vso drugo preprijazno podporo.

V Ljubljani 19. aprila 1870.

Dragoila Odijeva.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Po najvišem sklepu Njegovega Veličanstva od 22. dne t. m. je kazen odpuščena vsem, ki so v ječo obsojeni bili zato, da so se po tisku v časnikih ali knjigah pregrešili. Pričakovalo se je oproščenje vseh političnih grešnikov, ki jih je nova èra v zapor vrgla, al to se ni zgodilo. — Nič še ni za gotovo znano, kaj da misli novo ministerstvo početi, da nam doidejo bolji časi. Govori se zdaj zopet to, da je razpust državnega zbora prav gotov, razpust deželnih zborov pa da je skoro gotov. Bodi si kakor koli, treba, da veljavni narodni možje vsak v svojem okraji, že zdaj pripravljajo volilce na čas novih volitev, ki utegne pred priti kakor se morebiti misli. — Po pravici dela veliko senzacijo po svetu to, da najviša dunajska sodnija, ktera zatoženega českega vrednika ni hotela v českem jeziku poslušati, toliko mara za §. 19. drž. osnovnih postav, kakor mnoge druge niže sodnije. Ako se kaj tacega godi na najvišem mestu pravice, ni se čuditi na nižim. Ali je to prava pot do sprave z narodi?! — Vladni dunajski časnik „Wiener Zeitung“ je razglasil po rajnkem državnem zboru sklenjeno in od cesarja potrjeno postavo, po kateri (hvala Bogú, da imamo še kaj prodajati, saj kmalu ne bomo imeli več!) se bode spet od državnega posestva prodalo zemljišč, posebno gozdov, v doljni Avstriji 5409 oralov, v gornji Avstriji 7857 oralov, v Dalmaciji 144 oralov, poleg tega pa še nekatere druge manjše reči, v skupni vrednosti toliko, da skupnina po računu bivšega finančnega ministra dr. Brestel-na znese pol milijona gold. — Cesar Napoleon ima 8. maja veliki dan: ves narod francoski, ki ima pravico volilno, bode glasoval o tem: ali je zadovoljen s temi svoboščami, ki jih je poslednjih 10 let vpeljal? Listki se bodo oddajali le z eno besedo: da ali ne. To bode hrupa po vsem Francoskem.

Listnica vredništva. Gosp. L. v L: O tej obliki le za „oglasnik“ Novični.

Tabor v Tominu

dné 1. maja 1870. ob pol treh popoldne.

Dragi bratje Slovenci in posebno vi goriški gorjani! Obče je znano, kako da so se tabori, ki smo jih dozdej mi Slovenci napravili, našemu ljudstvu priljubili, tabori, v kterih je narod pod milim nebom in pred vsem svetom izrekel svoje želje, svoje potrebe in svoje težave. Znano vam je tudi, kakošni imenitni dogodki so se pretekle tedne na Dunaji izvrševali, in gotovo so prav zdaj prevažni časi nastopili za nas Slovence. Posebno v takih trenutkih mora ljudstvo zedinjeno in navdušeno razodeti svoje mnenje, in pogumno tirjati to, kar je silno potrebno za njegovo srečo. V tem smislu kliče vas politično društvo „Soča“ s tominskimi rodoljubi vred v Tomin na dan 1. maja, da boste tam na taboru pretresovali in potrjevali te točke:

1. Vse slovenske dežele naj se po postavni poti zedinijo v eno kronovino z enim deželnim zborom.
2. Naj se železnica čez Predel do Trsta brez odloga izpelje.
3. Naj se državno gospodarstvo tako vredí, da se bodo javni davki kolikor je mogoče zniževali ali saj ne od leta do leta poviševali.
4. Naj se djansko in vsestransko izvršuje §. 19. državno-osnovnih postav, kteri zagotavlja vsakemu narodu narodni jezik v šolah, uradnih in sploh v javnem življenji.
5. V Tominu naj se osnuje narodna meščanska šola z osmimi razredi.

Slovenci! Prihitite tedaj v Tomin, in posebno vi goriški gorjani popustite na tisoče tisti dan svoje krasne višave, da bo tabor vreden dokaz vašega živega domoljubja.

Bog živi Slovenijo!

Za goriško politično društvo „Soča“
o d b o r.